

© Колектив авторів, 2015
 УДК 616.921.5:616.24-002:355.245
 DOI 10.11603/1681-2727.2015.4.5514

В.І. Трихліб, В.І. Задорожна, В.Р. Шагінян, С.І. Ткачук, І.М. Гайда, В.П. Майданюк, Н.І. Оперчук

ЗАХВОРЮВАНІСТЬ НА ГОСТРІ ІНФЕКЦІЇ ВЕРХНІХ ДИХАЛЬНИХ ШЛЯХІВ МНОЖИННОЇ АБО НЕВИЗНАЧЕНОЇ ЛОКАЛІЗАЦІЇ СЕРЕД ЦИВІЛЬНОГО НАСЕЛЕННЯ УКРАЇНИ

Українська Військово-медична академія,
 Інститут епідеміології та інфекційних хвороб ім. Л.В. Громашевського НАМН України,
 Центральний Військово-медичний клінічний центр Західного регіону,
 Центральний Військово-медичний клінічний центр Південного Регіону,
 Кіровоградський обласний лабораторний центр ДержСанЕпідслужби України

Проведений аналіз захворюваності на гострі інфекції верхніх дихальних шляхів множинної або невизначеної локалізації серед цивільного населення України. Встановлені деякі особливості відносно рівня захворюваності на дані інфекції по областях.

Ключові слова: гострі інфекції верхніх дихальних шляхів, цивільне населення.

Інфекційні захворювання органів системи дихання зберігають свою актуальність для військовослужбовців і в теперішній час. Це стосується як військовослужбовців строкової служби, так і, особливо, мобілізованих під час АТО в Україні.

На актуальність ГРЗ, грипу, кон'юнктивіту у військовослужбовців (особливо аденовірусної етіології) вказують ряд дослідників [1, 2].

Зростання захворюваності на дані інфекції може бути обумовлено причинами, які існують в даних колективах, в той же час і за рахунок зовнішніх причин – від контакту з цивільним населенням у містах дислокації частин, прибуття нового поповнення, при застосуванні біотерористичних засобів, тобто заніс інфекції в частини ззовні [3].

З урахуванням різних особливостей військових колективів (умов розміщення, виконання завдань, санітарно-гігієнічних умов, великих фізичних навантажень, психологічного стресу та ін., які приводять до імунологічних змін), інфекційні захворювання з найбільшою швидкістю розповсюджуються в них, ніж серед цивільного населення [4].

З урахуванням перебування військових підрозділів у різних куточках України, де реєструється різний рівень захворюваності на інфекційні ураження органів системи дихання, що може впливати на рівень захворюваності

і серед військовослужбовців, які знаходяться в даних регіонах або підлягають призову по мобілізації чи на строкову службу з різних регіонів в інший регіон від місця проживання, метою нашого дослідження було проаналізувати захворюваність серед цивільного населення на дані інфекції по областях України та встановити її регіональні особливості.

Матеріали і методи

Проаналізовані дані медичних звітів за 10 років щодо захворюваності на гострі інфекції верхніх дихальних шляхів множинної або невизначеної локалізації серед цивільного населення; статистичні дані Державної служби статистики України (<http://www.ukrstat.gov.ua>). Статистична обробка даних проводилась за допомогою пакету Statistica 10 корпорації StatSoft.

З урахуванням кількості вибірки, великої різниці в показниках, того, що розподіл ознак не відповідав нормальному розподілу за критеріями χ^2 , $P_{\alpha} < 0,05$, коефіцієнт ексцесу дорівнював 4, тому при описовій статистиці використовували такі статистичні параметри – Median «Ме», «квартелі» Q_{25} – Q_{75} та показники min-max.

Результати досліджень та їх обговорення

Показники рівня захворюваності всього населення України на гострі інфекції верхніх дихальних шляхів множинної або невизначеної етіології по областях (на 100 тис. населення) наведено у табл. 1.

Середній показник рівня захворюваності всього населення України за останні 10 років по всіх областях був: Ме=15866,97 на 100 тис.; Q_{25} – Q_{75} = 14462,6; 18985,1; min-max = 8031,82; 16004 на 100 тис. Найбільший рівень захворюваності (табл. 1) був у м. Києві, Київській, Дніпропетровській, Запорізькій, Полтавській,

Таблиця 1

Рівень захворюваності всього населення України на гострі інфекції верхніх дихальних шляхів множинної або невизначеної локалізації, на 100 тис. населення, 2005-2014 рр.

Роки	Області											
	Вінницька	Волинська	Дніпропетровська	Донецька	Житомирська	Закарпатська	Запорізька	Ів.-Франківська	Київська	Кіровоградська	Луганська	Львівська
2005	16451,19	13134,62	21552,79	18010,98	14423,43	9065	18842,28	14236,73	21441,83	13856,32	18808,19	19802,97
2006	15158,15	12575,7	20188,82	16744,73	13296,42	8218,66	19695,56	13564,91	20151,73	13298,42	17692,66	19430,19
2007	15597,77	13122,57	21371,01	17837,46	14332,39	10644,25	19018,06	16313,06	22328,02	14155	19533,03	20410,17
2008	17437,84	13719,31	19966,29	17139,3	14016,03	10666,46	18350,06	17595,39	21474,76	14231,54	18770,93	18254,08
2009	21604,35	18942,2	22407,84	18018,89	17801,23	13506,99	20228,16	21184,64	27955,11	16860,43	20101,59	20336,91
2010	20032,77	17826,5	21350,52	19428,05	17208,6	10926,6	21216,92	13585,41	27534,72	17595,92	20698,89	15960,24
2011	18033,27	15178,2	21261,8	19850,4	15460,07	9397,3	21657,65	14081,09	25979,42	16133,71	21599,42	15226,72
2012	14998,51	14558,58	19641,67	17135,19	14881,26	8088,6	17252,13	12387,59	24829,86	13563,95	17279,33	14366,34
2013	16052,53	17276,88	20192,58	16106,78	15618,92	9281	19244,74	19244,74	28338,25	14693,6	18084,29	14856,09
2014	16374,67	16194,29	20727,19	6519,34	15459,19	8534,71	21199,09	11929,63	26932,02	14857,36	4621,1	15627,24
Mean± Std.Dev	17174,1± 2168,2	15252,9± 2217,3	20866,1± 865,1	16679,1± 3749,0	15249,7± 1397,2	9832,9± 1648,8	19670,5± 1409,2	15412,3± 3068,9	24696,6± 3088,2	14924,6± 1457,3	17718,9± 4796,8	17427,1± 2447,6
Me (25-75 %)	16412,9 (15597,8; 18033,27)	14868,39 (13134,62; 17276,88)	20994,5 (20188,8; 21371,01)	17488,4 (16744,7; 18018,9)	15170,2 (14332,39; 15618,9)	9339,2 (8534,7; 10666,5)	19470,15 (18842,28; 21199,1)	14158,91 (13564,91; 17595,39)	25404,6 (21474,8; 27534,7)	14462,6 (13856,3; 16133,7)	18789,56 (17692,7; 20101,59)	17107,16 (14366,3; 20410,2)
Мін.- макс.	14998,5; 21604,4	12575,7; 18942,2	19641,7; 22407,8	6519,34; 19850,4	13296,4; 17801,2	8088,6; 13506,99	17252,13; 21657,65	11929,63; 21184,64	20151,7; 28338,25	13298,4; 17595,92	4621,1; 21599,42	14366,3; 20410,2

Продовження таблиці 1

Роки	Області												
	Миколаївська	Одеська	Полтавська	Північна	Сумська	Тернопільська	Харківська	Херсонська	Хмельницька	Черкаська	Чернівецька	Чернівецька	М. Київ
2005	13723,18	14195,94	18933,21	128855,26	13603,3	10016,9	10307,5	15542,26	12386,04	16866,11	16383,9	19124,83	18081,71
2006	13250,17	14107,25	16486,17	12133,65	12738,79	10441,07	8494,51	14735,42	11478,87	13839,91	15687,79	18845,32	27875,57
2007	13883,73	15216,8	20425,19	13552,75	14525,59	10939,38	9214,25	15878,74	12392,37	16949,18	19140,01	20367,44	28223,77
2008	14355,08	15489,85	19043,13	12524,69	13800,51	10818,85	8341,26	14973,48	12626	16630,76	18126,96	19491,26	27420,24
2009	16058,93	17684,72	20446,47	17466,66	16025,24	15012,23	8805,58	17353,51	16806,05	20317,55	23725,9	23714,67	31830,03
2010	14467,2	17383,59	22953,55	17381,25	16989,31	12351,57	7722,38	16794,96	15122,56	18200,56	17282,48	21466,67	29581,43
2011	15570,14	17885,87	20351,08	15272,6	15570,47	9120,28	6742,73	17374,19	12989,31	16012,91	13664,39	17892,94	26593,25
2012	13292,61	15111,48	18398,11	14026,55	13541,27	9073,75	5828,02	14259,14	11799,32	14858,61	12741,62	18251,54	2448,35
2013	15106,22	18206,01	17303,35	15770,61	15097,02	10197,27	6558,56	17057,22	15644,86	15211,27	13789,97	18754,83	26548,22
2014	14794,34	16244,08	17613,77	15425,14	14601,55	9777,33	6172,53	15525,35	15078,19	15876,2	13571,32	18739,5	25251,84
Mean± Std.Dev	14450,2± 944,6	16152,6± 1545,7	19195,4± 1905,7	14640,9± 1923,5	14649,3± 1296,5	10774,9± 1767,5	7818,7± 1463,4	15949,4± 1134,2	13632,4± 1854,4	16476,3± 1821,8	16411,4± 3352,0	19664,9± 1762,5	24385,4± 8497,2
Me (25-75 %)	14411,14 (13723,2; 15106,2)	15866,97 (15111,5; 17684,7)	18988,2 (17613,8; 20425,2)	14649,6 (12855,3; 15770,6)	14563,6 (13603,3; 15570,5)	10319,17 (9777,3; 10939,4)	8031,82 (6558,56; 8805,6)	15710,5 (14973,5; 17057,2)	12807,7 (12386,04; 15122,6)	16321,8 (15211,3; 16949,2)	16035,8 (13664,4; 18126,96)	18985,1 (18739,5; 20367,4)	27006,7 (25251,8; 28223,8)
Мін.- макс.	13250,2; 16058,93	14107,3; 18206,01	16486,2; 22953,6	12133,7; 17467,7	12738,8; 16989,3	9073,75; 15012,23	5828,02; 10307,5	14259,14; 17374,19	11478,9; 16806,1	13839,9; 20317,6	12741,62; 23725,9	17892,94; 23714,7	2448,35; 31830,03

Луганській, Чернігівській; Донецькій та Львівській областях. Найнижчим рівень захворюваності був у Харківській та Тернопільській областях. Коливання рівня захворюваності, коли показники знаходились в межах від 25 % до 75 %, в даних областях переважно було по роках до 3000 на 100 тис., більше всього в Київській обл. – до 6000 на 100 тис. Це свідчить про наявність ряду факторів, які з року в рік постійно діють та сприяють найбільш високому рівню захворюваності.

Коливання рівня захворюваності від *min* до *max* за останні 10 років були більше в таких областях та населених пунктах: у м. Києві, Луганській, Донецькій, Чернівецькій, Івано-Франківській, Київській, Вінницькій, тобто в цих областях в значній мірі діють змінні фактори, які можуть сприяти значному підвищенню захворюваності в області. В інших областях коливання за цей період були не такими значними. Більш благополучною була ситуація як з рівнем захворювання, так і з коливаннями по роках на дані інфекції в Харківській і Закарпатській областях.

Рівні захворюваності на гострі інфекції верхніх дихальних шляхів множинної або невизначеної локалізації серед *всього* населення України представлені у табл. 2.

Середній показник рівня захворюваності дорослого населення України за минулі останні 10 років по всіх областях був: $Me=6730,7$ на 100 тис.; $Q_{25}-Q_{75} = 5839,2$; $8114,9$; $min-max = 3131,7$; $12198,6$ на 100 тис.. Найбільший рівень захворювання серед дорослого населення був у: м. Києві, Київській, Полтавській, Дніпропетровській, Чернігівській, Львівській, Запорізькій областях, менший – в Харківській, Закарпатській, Хмельницькій, Миколаївській областях.

Найбільші коливання в межах $Q_{25}-Q_{75}$ захворюваності (від 3000 до 6715 на 100 тис.) були в Луганській, Донецькій, Львівській, Чернівецькій, Полтавській та Дніпропетровській областях і м. Києві, а менш за все – у Рівненській, Житомирській, Закарпатській, Київській, Івано-Франківській областях.

В той же час коливання рівня захворюваності від *min* до *max* за останні 10 років було більше всього в таких областях і населених пунктах: м. Києві (17337 на 100 тис.), Чернівецькій, Київській, Чернігівській, Івано-Франківській, Дніпропетровській, Полтавській, Вінницькій, Черкаській, Волинській, Запорізькій, Луганській, Тернопільській областях (10155 на 100 тис.). Мінімальні коливання від *min* до *max* були 6255 на 100 тис. у Харківській області.

Середній показник рівня захворюваності міського дорослого населення України за останні 10 років по всіх областях був: $Me=6123,7$ на 100 тис.; $Q_{25}-Q_{75} = 5219,7$; $7316,9$; $min-max = 3205,9$; $11019,14$ на 100 тис. Максимальний рівень захворюваності був у м. Києві – 12198,6

на 100 тис., далі послідовно у Київській, Чернігівській, Дніпропетровській, Полтавській областях (8006,1 на 100 тис.); найменший рівень захворюваності був у Харківській області (3205,9), Закарпатській, Миколаївській, Хмельницькій (4665,3 на 100 тис.).

Коливання рівня захворюваності, в межах від Q_{25} до Q_{75} , спостерігалось: найменше – у Закарпатській області (1483 на 100 тис.) до максимального – у м. Києві (13921 на 100 тис.).

В той же час коливання рівня захворюваності від *min* до *max* за останні 10 років було більше всього в Донецькій області – 86869 на 100 тис., далі у Луганській, Дніпропетровській, Запорізькій, Чернівецькій, Харківській (16744,4), найменші коливання – в Закарпатській (6600), Полтавській, Кіровоградській, Дніпропетровській, Житомирській областях (4913 на 100 тис.).

Середній показник рівня захворюваності сільського дорослого населення України за минулі останні 10 років по всіх областях був: $Me = 4774,15$ на 100 тис., $Q_{25}-Q_{75} = 4019,215$; $5919,9$; $min-max = 2636,7$; $12240,8$, тобто нижчий, ніж міського дорослого населення, але зі значнішими коливаннями *min-max*. Найбільший рівень захворюваності у Київській області (12240,8 на 100 тис.), далі Полтавській, Дніпропетровській, Чернігівській, Донецькій (6362,6), найменший рівень у Чернівецькій (3990,8), Кіровоградській, Хмельницькій та Тернопільській областях (2636,7 на 100 тис.).

Найменші коливання рівня захворюваності, в межах $Q_{25}-Q_{75}$, спостерігались в областях Тернопільській (459,7), Вінницькій, Кіровоградській, Хмельницькій, Київській (1490 на 100 тис.), найбільші – у Полтавській (2579,8), Донецькій, Чернівецькій Харківській, Івано-Франківській областях (3533 на 100 тис.).

Коливання рівня захворюваності від *min* до *max* за останні 10 років були найбільшими у Київській області (8172 на 100 тис.), Донецькій, Дніпропетровській, Запорізькій, Луганській (6536), найменші – Хмельницькій (2902,8), Черкаській, Житомирській, Рівненській (2284 на 100 тис.) областях.

Стосовно рівня захворюваності всього населення України по місяцям встановлено, що в Дніпропетровській, Київській, Чернігівській, Запорізькій областях практично протягом року рівень захворюваності був найбільший порівняно з іншими областями з максимальною захворюваністю у лютому-березні, мінімальний рівень захворюваності в даних областях був в червні-серпні. Найменший рівень захворюваності протягом року був в Тернопільській, Харківській, Закарпатській областях, але в них також найбільший рівень захворюваності був в лютому-березні, мінімальний в червні-серпні.

Розподіл областей по сумі рангів представлений в таблиці 3 та на рис. 1. Тобто менший рівень захворю-

Таблиця 2

Рівень захворюваності дорослого населення України на гострі інфекції верхніх дихальних шляхів множинної або невизначеної локалізації, на 100 тис. населення, 2005-2014 рр.

Роки	Вінницька	Волинська	Дніпропетровська	Донецька	Житомирська	Закарпатська	Запорізька	Ів.-Франківська	Київська	Кіровоградська	Луганська	Львівська
2005	10196,67	6546,18	12416,66	10175,22	7142,53	4659,6	10028,29	7987,02	12509,59	6462,52	9981,09	13001,21
2006	9144,12	6309,51	11186,09	9174,53	6396,15	3970,82	8611,8	7318,11	11770,79	6356,77	8959,22	12848,9
2007	1007,68	1212,12	915,84	442,31	693,96	49,34	481,58	550,57	1797,95	1151,57	300,84	2278,22
2008	966,65	659,22	476,38	276,05	1157,83	16,91	203,45	561,88	634,14	806,95	436,95	1704,4
2009	12688,48	11214,33	12321,92	9780,89	9199,87	7578,88	10754,67	12499,81	15979,8	9515,13	10529,48	13207,67
2010	9291,86	8296,25	9337,16	8028,56	6540,94	4838,32	8693,85	6625,46	12473,87	7216,33	8131,17	8851,36
2011	7665,6	8261,33	9574,86	8253,73	5368,42	4322,05	8951,67	6782,03	11396,73	6590,6	8952,42	8381,01
2012	6310,26	7718,79	8316,52	6503,16	5348,56	3391,92	6459,91	6337,52	11048,97	4922,03	6176,98	8021,05
2013	6707,8	8824,6	8181,57	5761,47	5858,84	4307,97	7218,74	6834,93	12769,51	5156,17	6590,62	8057,13
2014	6718,99	7907,07	8222,57	2458,55	5882,5	3653	7618,14	5739,24	11507,94	4999,98	1319,14	8365,68
Mean±	7069,8±	6694,9±	8094,96±	6085,4±	5358,96±	3678,9±	6902,2±	6123,7±	10188,9±	5317,8±	6137,8±	8471,7±
Std.Dev	3738,3	3319,3	4209,6	3762,8	2589,3	2237,99	3679,6	3479,0	4932,2	2650,4	3998,7	4038,7
Me (25-75 %)	7192,3 (6310,3; 9291,9)	7812,9 (6309,5; 8296,3)	8826,8 (8181,57; 11186,09)	7265,9 (2458,6; 9174,5)	5870,7 (5348,6; 6540,9)	4139,4 (3391,9; 4659,6)	8114,97 (6459,91; 8951,67)	6703,7 (5739,2; 7318,1)	11639,4 (11048,97; 12509,59)	5756,47 (4922,03; 6590,6)	7360,9 (1319,14; 8959,2)	8373,3 (8021,05; 12848,9)
Мін.- макс.	966,65; 12688,5	659,22; 11214,33	476,38; 12416,7	276,05; 10175,22	693,96; 9199,87	16,91; 7578,88	203,45; 10754,67	550,57; 12499,8	634,14; 15979,8	806,95; 9515,13	300,84; 10529,48	1704,4; 13207,67

Роки	Миколаївська	Одеська	Полтавська	Рівненська	Сумська	Тернопільська	Харківська	Херсонська	Хмельницька	Черкаська	Чернівецька	Чернівецька	Київ	
2005	7745,34	6967,64	11194,31	6466,42	8390,02	6607,59	6263,09	7812,56	6720,37	8876,24	10570,65	11712,11	15121,89	
2006	7016,92	6835,61	9219,96	6357,4	7665,28	6645,25	5101,16	7466,51	5879,6	6971,6	10137,95	11865,74	14925,5	
2007	165,65	195,76	983,59	669,04	502,26	299,44	83,7	161,58	57,26	454,49	543,42	2290,97	1610,34	
2008	218	170	463,53	655,09	133,49	117,85	8,45	119,65	40,27	242,38	307,29	912,48	337,35	
2009	8471,03	8514,73	12180,36	10087,04	9431,08	10272,69	5264,62	8624,77	9353,0	11794,95	16477,86	14010,33	17674,72	
2010	5369,76	6397,44	11782,57	8106,12	6881,21	7139,69	3831,74	5895,84	5203,08	7935,56	8738,01	10569,57	13935,49	
2011	5869,46	6499,53	10342,85	6071,43	6540,83	5039,7	3279,77	5945,5	4569,4	6814,88	6463,36	8011,76	12396,4	
2012	4788,66	5153,55	8771,19	5634,2	5657,14	5044,93	2668,63	4509,35	4032,58	6056,76	6731,99	8163,67	11215,9	
2013	5225,59	6010,26	7817,8	6197,19	6360,94	5658,91	2983,58	5782,65	5653,14	6318,94	7133,85	8519,61	12000,87	
2014	5116,24	5225,15	7306,28	5957,29	5641,31	5370,75	2574,36	4559,78	5144,63	6646,48	6064,76	8462,07	10972,9	
Mean±	4998,7±	5196,9±	8006,2±	5620,1±	5720,4±	5219,7±	3205,9±	5087,8±	4665,3±	6211,2±	7316,9±	8451,8±	11019,14±	
Std.Dev	2806,6	2806,98	4164,7	2928,9	3083,3	3049,5	2062,4	2925,5	2832,4	3514,9	4739,6	4119,7	5680,6	
Me (25-75%)	5297,7 (4788,7; 7016,9)	6203,9 (5153,6; 6835,6)	8995,6 (7306,3; 11194,3)	6134,3 (5634,2; 6466,4)	6450,9 (5641,3; 7665,28)	5514,8 (5039,7; 6645,3)	3131,7 (2574,4; 5101,2))	5839,2 (4509,35; 7466,51)	5173,9 (4032,6; 5879,6)	5173,9	6730,7 (6056,8; 7935,6)	6932,9 (6064,8; 10137,95)	8490,8 (8011,8; 11712,1)	12198,6 (10972,9; 14925,5)
Мін.- макс.	165,65; 8471,03	170,0; 8514,73	463,53; 12180,36	655,09; 10087,04	133,49; 9431,08	117,85; 10272,69	8,45; 6263,09	119,65; 8624,8	40,27; 9353,0	242,38; 11794,95	307,29; 16477,86	912,48; 14010,33	337,35; 17674,72	

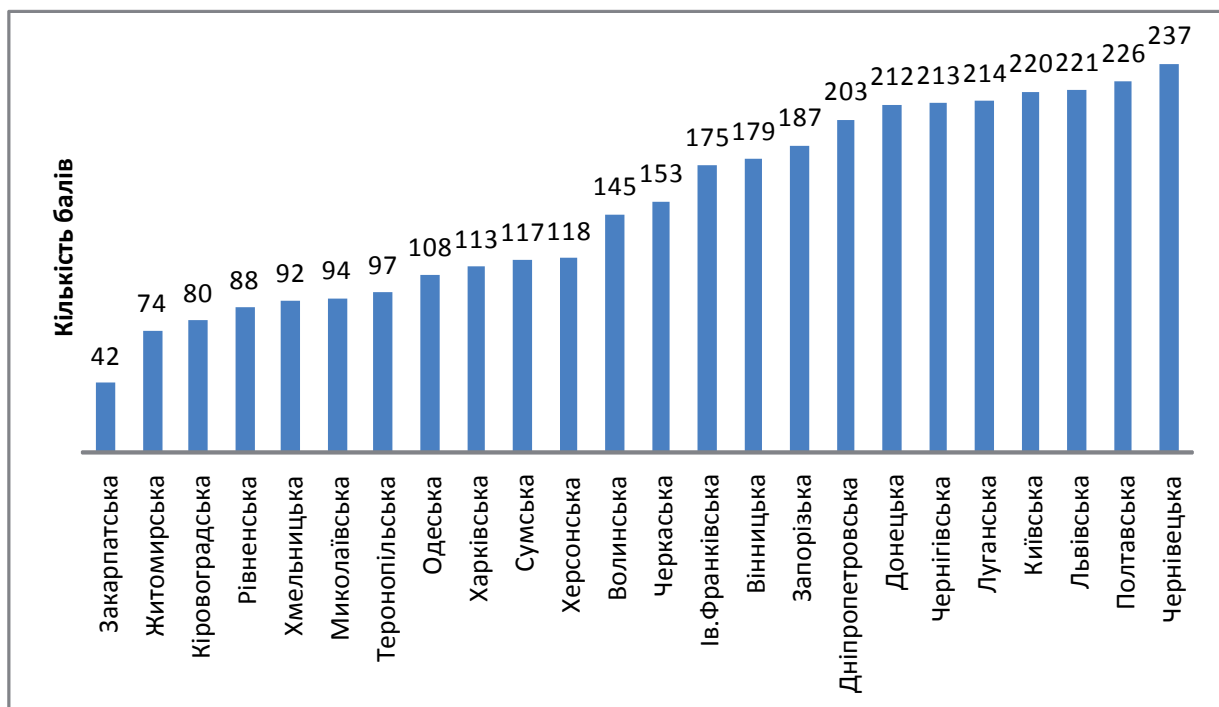
Таблиця 3

Розподіл областей за рангами ризику захворюваності дорослого населення України

Область	Ранги за ризиками												Загальний ранг області за ризиком захворюваності	
	Захворюваність всього населення			Захворюваність дорослого населення			Захворюваність дорослого місцевого населення			Захворюваність дорослого сільського населення				Сума рангів
	Me	Різниця $Q_{25}-Q_{75}$ min – max	Різниця $Q_{25}-Q_{75}$ min – max	Me	Різниця $Q_{25}-Q_{75}$ min – max	Різниця $Q_{25}-Q_{75}$ min – max	Me	Різниця $Q_{25}-Q_{75}$ min – max	Різниця $Q_{25}-Q_{75}$ min – max	Me	Різниця $Q_{25}-Q_{75}$ min – max	Різниця $Q_{25}-Q_{75}$ min – max		
Вінницька	16	15	19	15	17	18	22	23	10	13	3	8	179	15
Волинська	10	22	16	18	10	15	18	16	3	4	4	9	145	12
Дніпропетр-а	23	2	1	22	18	20	16	20	23	22	14	22	203	17
Донецька	18	3	23	16	24	11	11	17	25	20	21	23	212	18
Житомирська	11	4	9	8	2	6	6	2	1	8	15	2	74	2
Закарпатська	2	10	12	2	3	2	2	1	5	12	10	14	42	1
Запорізька	22	13	7	19	14	14	13	7	22	18	19	19	187	16
Івано-Франківська	5	21	21	12	5	21	17	5	12	15	24	17	175	14
Київська	24	25	20	23	4	23	20	10	14	24	9	24	220	21
Кіровоград-а	7	12	6	6	7	7	10	8	2	3	6	6	80	3
Луганська	19	14	24	17	25	13	12	15	24	16	17	18	214	20
Львівська	17	24	15	20	23	16	19	21	19	19	18	10	221	22
Миколаївська	6	5	2	4	9	3	3	12	15	7	13	15	94	6
Одеська	13	16	4	10	8	4	5	3	16	11	7	11	108	8
Полтавська	21	18	17	24	20	19	21	24	6	23	20	13	226	23
Рівненська	9	19	11	9	1	10	7	4	7	9	1	1	88	4
Сумська	8	8	5	11	13	8	9	13	17	10	8	7	117	10
Тернопіль-ка	3	1	14	5	6	12	15	18	8	1	2	12	97	7
Харківська	1	11	8	1	15	1	1	6	20	6	23	20	113	9
Херсонська	12	9	3	7	16	5	4	19	13	14	11	5	118	11
Хмельницька	4	17	10	3	11	9	8	11	9	2	5	3	92	5
Черкаська	15	7	18	13	12	17	14	9	11	17	16	4	153	13
Чернівецька	14	23	22	14	22	24	25	24	21	5	22	21	237	24
Чернігівська	20	6	13	21	19	22	23	22	18	21	12	16	213	19
м. Київ	25	20	25	25	21	25	24	25	4					

ваності всього населення протягом останніх 10 років спостерігається в Харківській, Закарпатській, Тернопільській, Хмельницькій та Івано-Франківській областях, найбільший – у м. Києві, Київській, Дніпропетровській, Запорізькій, Полтавській областях. В той же час з урахуванням впливу різноманітних факторів ситуація в областях в деякі роки може суттєво змінитись і рівень захворюваності суттєво підвищитись, це стосується м. Києва та таких областей: Луганської, Донецької, Чернівецької, Івано-Франківської та Київської. Менший вплив різноманітних факторів існує в Дніпропетровській, Миколаївській, Херсонській, Одеській, Сумській областях. З урахуванням факторів, які мають постійний вплив на середньорічні показники захворюваності по областях,

які входять в межі Q_{25} до Q_{75} рівня захворюваності, найбільші коливання реєструються в Київській, Львівській, Чернівецькій, Волинській, Івано-Франківській областях, а менші – Тернопільській, Дніпропетровській, Донецькій, Житомирській, Миколаївській областях. З урахуванням рівня захворюваності і коливань показників Q_{25} - Q_{75} , міні-макс можна зробити висновок, що високий рівень захворюваності залежить від постійно діючих факторів, які впливають на рівень захворюваності, у таких областях: у Дніпропетровській, Донецькій, Чернігівській областях; у той же мере високий рівень захворюваності залежить від впливу або декількох факторів, або факторів, котрі суттєво змінюють свій вплив: це стосується м. Київ та областей Київської, Львівської, Полтавської.

Мал. 1. Ранговий розподіл областей за рівнем захворюваності та ризиком виникнення гострих інфекцій верхніх дихальних шляхів множинної або невизначеної етіології.

З урахуванням суми рангів розподілу областей за рівнем захворюваності та можливості його змін серед дорослого населення, найбільший ранг мають Чернівецька, Полтавська, Львівська, Київська, Луганська, Чернігівська, Донецька, Дніпропетровська області.

За наведеними даними можна зробити висновок, що найбільш сприятлива ситуація із захворюваності на гострі інфекції верхніх дихальних шляхів множинної або невизначеної етіології (за даними останніх 10 років спостережень) є у Закарпатській, Житомирській, Кіровоградській, Рівненській областях, в той же час в Чер-

нівецькій, Полтавській, Львівській, Київській, Луганській, Чернігівській, Донецькій, Дніпропетровській, Запорізькій, Вінницькій областях ситуація є нестійкою.

ВИСНОВКИ

1. Найбільш благополучною ситуація за рівнем захворюваності на гострі інфекції верхніх дихальних шляхів множинної або невизначеної етіології взагалі є в Закарпатській, Харківській, Тернопільській областях.

2. У Чернівецькій, Полтавській, Львівській, Київській, Луганській, Чернігівській, Донецькій, Дніпропетровській, Запорізькій, Вінницькій областях ситуація з захворю-

ваністю на гострі інфекції верхніх дихальних шляхів множинної або невизначеної етіології є нестабільною як за рівнем захворюваності, так і за можливістю суттєвих змін у її динаміці.

3. З урахуванням суми рангів розподілу областей за рівнем захворюваності та можливості його змін серед дорослого населення, найбільший ранг мають Чернівецька, Полтавська, Львівська, Київська, Луганська, Чернігівська, Донецька, Дніпропетровська області.

4. На рівень захворюваності дорослого населення в м. Києві, Чернігівській, Чернівецькій, Полтавській, Львівській, Луганській, Дніпропетровській, Запорізькій, Волинській, Вінницькій областях має вплив найбільша кількість змінних факторів. В даних областях вони мають великий вплив як на міське, так і на сільське населення.

Література

1. Ho Z.J.M. Emerging and re-emerging infectious diseases: challenges and opportunities for militaries / Z.J.M. Ho, Y.F.J. Hwang, J.M.V. Lee // *Mil. Med. Res.* – 2014. – Vol. 1. – P. 21.
2. Clinical Study on Acute Viral Lower Respiratory Tract Infection by in a Korean Military Hospital / [J.Y. Heo, K.W. Choe, H.K. Kim et al.] [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://idsa.confex.com/idsa/2013/webprogram/Paper41771.html>

3. Outbreak of influenza A and B among military recruits: evidence from viral culture and polymerase chain reaction / [P.Y. Liu, L.C. Wang, Y.H. Lin et al.] // *J. Microbiol. Immunol. Infect.* – 2009. – Vol. 42, N 2. – P. 114-121.

4. Viral agents responsible for febrile respiratory illnesses among military recruits training in tropical Singapore/ [S.G. Seah, E.A. Lim, S. Kok-Yong et al.] // *J. Clin. Virol.* – 2010. – Vol. 47, N 3. – P. 289-292.

INCIDENCE OF ACUTE RESPIRATORY UPPER TRACT INFECTIONS WITH MULTIPLE OR UNCERTAINTIES LOCALIZATION AMONG THE CIVILIAN POPULATION OF UKRAINE

V.I. Trykhlіb, V.I. Zadorozhna, V.R. Shahinyan, S.I. Tkachuk, I.M. Hayda, V.P. Maydanyuk, N.I. Operchuk

SUMMARY. The article analyzes the incidence of acute respiratory upper tract infections with multiple or uncertainties localization among the civilian population of Ukraine. Determined some of the features relating to the incidence of these infections in different region.

Key words: acute respiratory upper tract infection, the civilian population.

Отримано 10.09.2015 р.